

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Szak/2/2017
Identifikačné číslo spisu: 1016201978
Dátum vydania rozhodnutia: 01.02.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1016201978.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Jany Henčekovej, PhD. v právnej veci sťažovateľa (pôv. žalobca): C. H. N., narodený XX.XX.XXXX, bez cestovného pasu, bez dokladu totožnosti, štátna príslušnosť: Afganská islamská republika, t.č. umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov, zastúpený: Liga za ľudské práva, občianske združenie, so sídlom Štúrova 3, 811 02 Bratislava, IČO: 318 079 68, proti žalovanému: Prezídium policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava, so sídlom Hrobákova č. 44, 852 42 Bratislava, o správnej žalobe proti rozhodnutiu žalovaného č. PPZ-HCP-BA6-311-012/2016-AV zo dňa 19. októbra 2016, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6Sa/56/2016-60 zo dňa 11. novembra 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky právoplatný rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6Sa/56/2016-60 zo dňa 11. novembra 2016 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. PPZ-HCP-BA6-311-012/2016-AV zo dňa 19. októbra 2016 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky n a r i a d' u j e , aby bol C. H. N., narodený XX.XX.XXXX, bez cestovného pasu, bez dokladu totožnosti, štátna príslušnosť: Afganská islamská republika, toho času umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov v Medveďove, bezodkladne prepustený zo zaistenia.

Sťažovateľovi nárok na náhradu trov konania p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Rozhodnutím č. PPZ-HCP-BA6-311-012/2016-AV zo dňa 19.10.2016 (ďalej na účely rozsudku len „preskúmané rozhodnutie“) žalovaný podľa ustanovenia § 88 ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z.z.

o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 404/2011 Z.z.“) rozhodol o zaistení sťažovateľa (v prvostupňovom konaní žalobca) na účel výkonu administratívneho vyhostenia s uložením zákazu vstupu na územie Slovenskej republiky na dobu 2 roky (rozhodnutie č. PPZ-HCP-BA6-311-008/2016-AV zo dňa 19.10.2016 - ďalej len „rozhodnutie o administratívnom vyhostení“) tak, že zaistil sťažovateľa so stanovením dĺžky doby zaistenia na čas nevyhnutne potrebný, najviac na dobu do 19.04.2017 v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medved'ov (ďalej na účely rozsudku len „ÚPZC Medved'ov“).

2. Preskúmané rozhodnutie vychádza zo skutočnosti, že sťažovateľ sa dňa 19.10.2016 v čase o 14.40 hod. dostavil na Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava za účelom predĺženia cudzineckého pasu. Vykonanými lustráciami bolo zistené, že sťažovateľovi bola poskytnutá doplnková ochrana dňa 02.09.2015 na dobu jedného roka, t. j. do 02.09.2016. Z uvedeného vyplynulo podozrenie, že sťažovateľ má na území Slovenskej republiky neoprávnený pobyt.

3. Dňa 19.10.2016 začal žalovaný konanie vo veci administratívneho vyhostenia sťažovateľa a toho istého dňa bolo sťažovateľovi podľa § 82 ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z.z. vydané rozhodnutie o administratívnom vyhostení č. PPZ-HCP-BA6-311-008/2016-AV z dôvodu, že sťažovateľ má na území Slovenskej republiky neoprávnený pobyt, pričom v predmetnom rozhodnutí nebola účastníkovi konania určená lehota na vycestovanie.

4. Po preskúmaní všetkých skutočností a dôkazov žalovaný konštatoval, že vzhľadom k prebiehajúcemu konaniu o vyhostení, ktoré stále trvá, je zaistenie sťažovateľa v súlade s článkom 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd. Zaistenie účastníka konania pre účely administratívneho vyhostenia je zákonným pozbavením slobody osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostení z územia Slovenskej republiky. Samotný základ pre začiatok konania o reálnom vyhostení z územia Slovenskej republiky v zmysle článku 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd je nevyhnutná existencia rozhodnutia o administratívnom vyhostení z územia Slovenskej republiky. Žalovaný považuje túto podmienku za splnenú, čoho dôkazom je existencia vykonateľného rozhodnutia o administratívnom vyhostení vedeného pod číslom PPZ-HCP-BA6-311-008/2016-AV zo dňa 19.10.2016 vydaného Oddelením cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava, v ktorom bol sťažovateľovi určený zákaz vstupu na územie všetkých členských štátov na dobu 2 roky. K výkonu administratívneho vyhostenia priamo slúži inštitút zaistenie cudzinca.

II.

Konanie na krajskom súde

5. Sťažovateľ podal proti preskúmanému rozhodnutiu na Krajský súd v Bratislave správnu žalobu vo veci zaistenia podľa Štvrtej hlavy Tretej časti zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) s nasledujúcimi žalobnými bodmi (§ 182 ods. 1 písm. e/ S.s.p.):

- došlo k porušeniu princípu právnej istoty a predvídateľnosti práva, nakoľko žalovaný vypočul sťažovateľa dňa 19.10.2016 v jednej spoločnej zápisnici evidovanej pod č. PPZ-HCP-BA6-311-007/2016-AV ako ku konaniu o administratívnom vyhostení, tak ku konaniu o zaistení v zmysle § 88 ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z.z.,
- žalovaný uviedol sťažovateľa do omylu tým, že mu vydal doklad o pobyte s platnosťou na dva roky,
- žalovaný začal vypočúvať sťažovateľa ku konaniu o zaistení za účelom výkonu rozhodnutia o administratívnom vyhostení bez toho, aby takéto rozhodnutie žalobcovi vydal,
- žalovaný dospel k záveru, že v prípade sťažovateľa možno predpokladať, že ujde alebo bude mariť či sťažovať výkon rozhodnutia bez akéhokoľvek predpokladu,
- nedostatočné zistenie skutkového stavu vo vzťahu k uplatneniu alternatív k zaisteniu,
- nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia v časti týkajúcej sa stanovenej dĺžky doby zaistenia,
- nedostatočné zistenie skutkového stavu vo vzťahu k prekážkam vyhostenia a absentujúce odôvodnenie v rozhodnutí o zaistení,
- sťažovateľ požiadal dňa 21.10.2016 o azyl, a tak sa nachádza na území Slovenskej republiky oprávnene.

6. Krajský súd v Bratislave v konaní podľa ust. § 221 a nasl. S.s.p. pri neformálnom posudzovaní žaloby (§ 206 ods. 3 S.s.p.) zistil, že jej nebolo možné vyhovieť. Konštatoval, že preskúmané rozhodnutie žalovaného ako aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, je plne v súlade so zákonom č. 404/2011 Z.z., ako aj so správnym poriadkom. Žalovaný pred jeho vydaním riadne zistil skutkový stav, odôvodnenie rozhodnutia je dostatočné, zrozumiteľné a obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti s uvedením skutočností, ktoré boli podkladom pre vydanie rozhodnutia. Z rozhodnutia je zrejmé, akými úvahami sa žalovaný viedol pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval a tiež to, ako sa vyrovnal s vyjadreniami žalobcu, a preto krajský súd podľa § 190 S. s. p. žalobu zamietol.

III.

Konanie na kasačnom súde

A)

7. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľ v zákonnej lehote podal kasačnú sťažnosť z dôvodov uvedených v

- § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p., t.j. krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- § 440 ods. 1 písm. h) S.s.p., t.j. krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu.

8. Sťažovateľ v nasledujúcich sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. najmä uviedol, že krajský súd:

- nesprávne právne posúdil postup žalovaného v konaní so sťažovateľom, ktorý porušil viaceré základné zásady správneho konania, čím sťažovateľ utrpel v konaní ujmu,
- nesprávne právne posúdil porušenie princípu právnej istoty a predvídateľnosti práva v konaní a rozhodovaní žalovaného v prípade sťažovateľa,
- nesprávne právne posúdil možnosť uloženia alternatívy k zaisteniu v prípade sťažovateľa, pričom sa vo svojom rozhodnutí odklonil od ustálenej praxe kasačného súdu a toto svoje rozhodnutie dôsledným spôsobom v napadnutom rozsudku neodôvodnil,
- nesprávne právne posúdil povinnosť žalovaného riadnym spôsobom odôvodniť stanovenú dĺžku doby zaistenia v prípade sťažovateľa, pričom sa vo svojom rozhodnutí odklonil od ustálenej praxe kasačného súdu a toto svoje rozhodnutie dôsledným spôsobom v napadnutom rozsudku neodôvodnil,
- nesprávne právne posúdil povinnosť žalovaného skúmať prekážky vyhostenia aj v rámci konania o zaistení, pričom sa vo svojom rozhodnutí odklonil od ustálenej praxe kasačného súdu ako aj právneho názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky a toto svoje rozhodnutie dôsledným spôsobom v napadnutom rozsudku neodôvodnil,
- nesprávne právne posúdil zmenu skutkových okolností v prípade sťažovateľa po jeho zaistení (podanie žiadosti o azyl), pričom sa znova vo svojom rozhodnutí odklonil od ustálenej praxe kasačného súdu a toto svoje rozhodnutie dôsledným spôsobom v napadnutom rozsudku neodôvodnil.

9. Navrhol, aby kasačný súd rozhodol tak, že rozsudok krajského súdu mení tak, že rozhodnutie žalovaného v celom rozsahu zrušuje a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie.

B)

10. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti sťažovateľa nevyjadril.

IV.

Právny názor Najvyššieho súdu

11. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S. s. p.) postupom podľa § 492 ods. 1 S.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že rozhodnutie krajského súdu je potrebné zmeniť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 455 S.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 01.02.2017 (§ 137 ods. 2 S.s.p.).

12. V predmetnej veci bolo potrebné predostrieť, že predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu, ktorým zamietol žalobu, ktorou sa sťažovateľ domáhal ochrany svojich práv proti rozhodnutiu žalovaného o zaistení podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z.z., a preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky sťažovateľa sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z.z. policajt je oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny na účel výkonu administratívneho vyhostenia alebo výkonu trestu vyhostenia.

Podľa § 88 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z.z. rizikom úteku štátneho príslušníka tretej krajiny sa rozumie stav, keď na základe dôvodnej obavy alebo priamej hrozby možno predpokladať, že štátny príslušník tretej krajiny ujde alebo sa bude skrývať, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, nemá udelený pobyt podľa tohto zákona alebo ak mu hrozí uloženie zákazu vstupu na viac ako tri roky.

Podľa § 88 ods. 4 veta prvá zákona č. 404/2011 Z.z. štátny príslušník tretej krajiny môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na 6 mesiacov.

Podľa § 89 ods. 1 zákona č. 404/2011 Z.z. policajný útvar, ktorý koná vo veci administratívneho vyhostenia, môže štátnemu príslušníkovi tretej krajiny namiesto jeho zaistenia uložiť povinnosť

- a) hlásenia pobytu alebo
- b) zložiť peňažnú záruku.

Podľa § 90 ods. 1 písm. d) zákona č. 404/2011 Z.z. policajný útvar je povinný skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia.

Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

13. Kasačný súd po preskúmaní spisového materiálu krajského súdu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovaného dospel k záveru, že kasačné námietky žalobcu sú dôvodné.

14. V prejednávacom prípade žalovaný zaistil sťažovateľa podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z.z., na účel výkonu administratívneho vyhostenia, nakoľko rozhodnutím žalovaného č. p.: PPZ-HCP-BA6-311-008/2016-AV zo dňa 19.10.2016 bol sťažovateľ administratívne vyhostený na územie Afganskej islamskej republiky a bol mu udelený zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky na dobu dva roky.

15. Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že sťažovateľ po vydaní napadnutého rozhodnutia žalovaného a po prevezení do ÚPZC Medveďov dňa 21.10.2016 požiadal o udelenie azylu na území Slovenskej republiky. S poukazom na ustanovenie § 22 ods. 1 zákona o azyle tak vyplýva, že žiadateľ o azyl je počas konania o udelenie azylu oprávnený zdržiavať sa na území Slovenskej republiky. V danom prípade tak došlo k zmene skutkových okolností prípadu sťažovateľa a žalovaný mal povinnosť sa s týmito novými skutočnosťami zaoberať a v prípade, že sa rozhodol ponechať sťažovateľa v zaistení (pôvodne za účelom výkonu administratívneho vyhostenia) aj po podaní žiadosti o azyl, mal žalovaný vydať nové rozhodnutie o zaistení žiadateľa o azyl, v ktorom by bol presne špecifikovaný dôvod zaistenia, resp. ponechania v zaistení cudzinca v zmysle § 88a zákona č. 404/2011 Z.z. a článku 8 ods. 3 Smernice č. 2013/33/EÚ, čo však žalovaný neurobil.

16. Kasačný súd uvádza, že správny orgán má povinnosť sa zaoberať nielen otázkou legálnosti vstupu a pobytu na území SR z pohľadu postavenia cudzinca, ktorý je žiadateľom o azyl najmä v kontexte Dohovoru o postavení utečencov, Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, návratovej smernice, ale aj zákona o azyle, ale aj možnými prekážkami výkonu rozhodnutia o administratívnom vyhostení, v danom prípade prebiehajúcim konaním o azyle. V takejto situácii je správny orgán povinný možné prekážky zaistenia cudzinca ako aj možnosť jeho administratívneho vyhostenia predbežne posúdiť a urobiť o tom úsudok. Kasačný súd dodáva, že výkon administratívneho vyhostenia ešte nezačal.

17. Vo svetle uvedeného poukazuje kasačný súd na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sza/6/2013 zo dňa 24.09.2013: „Ak zaistený cudzinec požiada o medzinárodnú ochranu, spravidla to bude mať za následok ukončenie zaistenia podľa čl. 15 Návratovej smernice č. 2008/115/ES, ako konštatoval Súdny dvor Európskej únie vo veci A., a policajný útvar bude povinný cudzinca bez zbytočného odkladu zo zaistenia prepustiť; dôvody pre pôvodné zaistenie cudzinca tak automaticky pominú. Ak však policajný útvar dospeje k záveru, že žiadosť cudzinca o medzinárodnú ochranu je účelová, podaná iba za účelom pozdržať, či dokonca zmať výkon rozhodnutia o vyhostení cudzinca, môže znova rozhodnúť podľa § 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov, že dôvody predchádzajúceho zaistenia trvajú, napriek tomu, že cudzinec požiadal o medzinárodnú ochranu. V takomto rozhodnutí policajný útvar vyloží, aké konkrétne dôvody ospravedľujú trvanie zaistenia cudzinca po podaní žiadosti o medzinárodnú ochranu.“

18. Z uvedených dôvodov kasačný súd vyhodnotil námietku sťažovateľa, že krajský súd nesprávne právne posúdil zmenu skutkových okolností po zaistení sťažovateľa za dôvodnú.

19. Kasačný súd sa stotožnil aj s námietkou sťažovateľa vytýkajúcou nepreskúmateľnosť rozhodnutia žalovaného týkajúcej sa nedostatočného zistenia skutkového stavu, keď z obsahu administratívneho spisu nevyplývalo, že by žalovaný v súvislosti s krajinou pôvodu sťažovateľa skúmal prekážky vyhostenia, napriek tomu, že v zápisnici o podaní vyjadrenia zo dňa 19.10.2016 na otázku, či mu hrozí v domovskej krajine prenasledovanie z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodu zastávania určitých politických názorov alebo zastávania príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo či mu v tejto krajine hrozí mučenie, kruté, neľudské alebo ponížujúce zaobchádzanie alebo trest uviedol, že bol tlmočníkom Americkej armády ISAF a NATO a z toho dôvodu mal v domovskej krajine problém. Ak sa teda žalovaný reálnosťou vyhostenia sťažovateľa do krajiny pôvodu nezaoberal, aj napriek tomu, že žalovaný vedel, že koná s osobou, ktorej bola poskytnutá doplnková ochrana, tak pochybil.

20. Povinnosťou žalovaného je preto odôvodniť rozhodnutie o zaistení tiež z hľadiska účelnosti zaistenia, uvedenej v § 90 ods. 1 písm. d) zákona č. 404/2011 Z.z. Reálnosť vyhostiteľnosti je podmienkou zaistenia cudzinca, a to z toho dôvodu, aby sa predchádzalo svojvôli pri zaistení. Preto žalovaný musí s riadnou starostlivosťou pristupovať k prevereniu možnosti vyhostenia cudzinca do krajiny jeho pôvodu, resp. tretej krajiny. Ak nie je cudzinec vyhostiteľný, nie je jeho zaistenie ani efektívne, ani účelné.

21. V súvislosti s uvedeným poukazuje kasačný súd na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 264/09-81 zo dňa 19.10.2010, z ktorého vyplynulo, že „konanie o zaistení a konanie o vyhostení sú síce

dve odlišné konania, ale v žiadnom prípade nie sú úplne nezávislé či izolované. Uvedené konštatovanie podľa ústavného súdu vyplýva zo samotného účelu zaistenia, ktorým bol v danom prípade výkon administratívneho vyhostenia. Zákon umožňuje štátu, aby vo vhodných prípadoch mal vo fyzickej dispozícii osobu, u ktorej prebieha vyhostovacie konanie, aby mohlo byť vyhostenie realizované. Z tohto pohľadu je potrebné vnímať aj nevyhnutnosť zaistenia. Administratívne zaistenie nemusí byť nevyhnutným tým spôsobom, ako je to pri väzbe v trestnom konaní, kde musia byť naplnené väzobné dôvody...

Podľa ústavného súdu obmedzenie osobnej slobody je viazané na účel zaistenia. Medzi zaistením a jeho účelom je úzka súvislosť. I keď definitívny záver týkajúci sa vyhostenia padne v inom konaní, súd nemôže ani pri rozhodovaní o zaistení ignorovať zjavné fakty, ktoré bránia vyhosteniu. Pri osobnej slobode je veľmi bezprostredne, priam na nerozlíšenie, previazaný hmotnoprávny a procesnoprávny komponent. Nie je náhoda, že práve ochrana osobnej slobody je tak podrobne upravená v ústave a dohovore. Podľa ústavného súdu najvyšší súd konštatovaním, že konanie o zaistení a konanie o vyhostení sú oddelené a neposúdením vyhostiteľnosti ako podmienky zaistenia porušil procesný komponent osobnej slobody sťažovateľa.“

22. Kasačný súd dodáva, že žalovaný je tak povinný v rozhodnutí o zaistení zaoberať sa prípadnými prekážkami, ktoré bránia vyhosteniu sťažovateľa do krajiny, kam má byť sťažovateľ vyhostený, vyhodnotiť účelnosť a efektívnosť zaistenia vo vzťahu k tej ktorej konkrétnej krajine a následne vyhodnotiť a riadne odôvodniť možné prekážky vyhostenia sťažovateľa do tejto konkrétnej krajiny. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1SžA/31/2014 zo dňa 02.09.2014, podľa ktorého „...Odvolací súd považuje za dôležité zdôrazniť, že správny orgán už v čase zaistenia navrhovateľa, tobôž v konaní o administratívnom vyhostení, mal mať k dispozícii aktuálne správy o krajine, do ktorej má byť štátny príslušník tretej krajiny vrátený...“

23. Z domácej právnej úpravy, zo záväznej judikatúry EŠLP ale aj z komparatívnej judikatúry a vôbec z podstaty zaistenia za účelom vyhostenia podľa kasačného súdu vyplýva, že logickým predpokladom zaistenia cudzinca je, že jeho účel bude môcť byť naplnený, preto je potrebné pri rozhodovaní o zaistení cudzinca zväžiť, či je výkon správneho vyhostenia aspoň potenciálne možný.

24. Kasačný súd vyhodnotil tiež ako dôvodnú námietku sťažovateľa týkajúcej sa porušenia princípu právnej istoty a predvídateľnosti práva v konaní žalovaného, ktorý dňa 19.10.2016 vypočul sťažovateľa spoločne v jednej zápisnici (zápisnica o podaní vysvetlenia č. PPZ-HCP-BA6-311-007/2016-AV) ku konaniu o administratívnom vyhostení (str. 2 predmetnej zápisnice), ako aj ku konaniu o zaistení (str. 3 predmetnej zápisnice). Žalovaný tak vypočul sťažovateľa ku konaniu o zaistení za účelom výkonu rozhodnutia o administratívnom vyhostení ešte pred tým, ako žalovaný vydal samotné rozhodnutie o administratívnom vyhostení. Uvedený postup žalovaného tak nezodpovedá časovej postupnosti v konaní, nakoľko pre začatie konania o zaistení a vydanie rozhodnutia o zaistení je práve potrebné predchádzajúce konanie o administratívnom vyhostení a vydanie rozhodnutia o administratívnom vyhostení, ktoré je práve s poukazom na § 88 ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z.z. právnym titulom pre začatie konania o zaistení.

25. Ako dôvodnú vyhodnotil kasačný súd aj námietku sťažovateľa, podľa ktorej žalovaný ako aj krajský súd nedostatočne odôvodnili možné využitie alternatívnych opatrení k zaisteniu sťažovateľa podľa § 89 ods. 1 zákona č. 404/2011 Z.z. Z vyjadrení sťažovateľa v administratívnom, ako aj súdnom konaní vyplýva, že mal zabezpečené ubytovanie na Dunajskej ulici a pred zaistením býval u svojho známeho na Obchodnej ulici. Zároveň z jeho vyjadrení je zrejmé, že si vie sám zabezpečiť finančné prostriedky, a to buď ako tlmočník alebo pomocný kuchár. Kasačný súd považuje v tejto časti rozhodnutie žalovaného ako aj rozhodnutie krajského súdu za nedostatočne odôvodnené, a teda nepreskúmateľné. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1SžA/26/2015 zo dňa 26.5.2015, podľa ktorého „Vnútroštátne orgány aplikácie práva majú v rámci svojich právomocí vždy usilovať o eurokonformný výklad vnútroštátneho práva, aby sa zabezpečila úplná účinnosť smernice a dosiahnutie jej cieľa (Adeneler, C-212/04, 4.7.2006, Zb. s. I-6057, bod 111) bez ohľadu na to, či ustanovenia použité pri výklade majú alebo nemajú priamy účinok.“

S odkazom na uvedené bolo preto potrebné v danom prípade v konaní o zaistení resp. o predĺžení zaistenia navrhovateľa (policajný orgán skúma po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia v zmysle § 90 ods. 1) skúmať aj možnosť využitia prípadne „iných dostatočných, ale menej prísnych donucovacích opatrení“, tak ako to predpokladá čl. 15 ods. 1 citovanej Návratovej smernice.“

26. S poukazom na § 135 ods. 2 v spojení s § 6 ods. 2 písm. d) S. s. p. kasačný súd uvádza, že pre správny súd je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia alebo vydania jeho rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu, bol postup krajského súdu, ktorý neprihliadol na dôkaz predložený sťažovateľom na pojednávaní, nesprávny.

27. Na základe uvedeného kasačný súd konštatuje, že krajský súd pochybil, ak sa nezaoberal vyššie spomínanými vadami rozhodnutia žalovaného aj napriek tomu, že to sťažovateľ už v podanej žalobe namietal. Kasačný súd preto ustáli, že krajský súd postupoval v rozpore so zákonom, keď žalobu sťažovateľa zamietol. Kasačný súd preto podľa ustanovenia § 462 ods. 2 S.s.p. zmenil rozhodnutie krajského súdu tak, že zrušil rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

28. Vzhľadom na zrušenie napadnutého rozhodnutia žalovaného kasačný súd rozhodol o bezodkladnom prepustení sťažovateľa zo zaistenia v zmysle čl. 15 ods. 2 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (ďalej len „návratová smernica“), ako aj čl. 5 ods. 4 Dohovoru, ktoré zakotvujú povinnosť nariadiť prepustenie osoby, ktorej zaistenie bolo nezákonné.

29. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 a 2 S.s.p. v spojení s ustanovením § 175 ods. 1 a 2 S.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

30. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijal rozsudok jednomyselne (§ 139 ods. 4 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.